

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ระบบชี้ขาดข้อขัดแย้งระหว่างศาลยุติธรรมกับ
ศาลปกครองในประเทศไทย

โดย : นายธนศ จันทโททัย

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต ปีที่เสนอ 2540

การควบคุมการกระทำทางปกครองโดยศาลอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ระบบ คือ ระบบศาลเดียวหรือระบบที่ควบคุมโดยศาลยุติธรรม กับระบบศาลคู่หรือระบบที่ควบคุมโดยศาลปกครอง ปัญหาที่ยุ้งยากของระบบศาลคู่ประการหนึ่งคือปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาล ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง หลายประเทศที่ใช้ระบบศาลคู่ต้องมีการจัดตั้งองค์กรพิเศษขึ้นมาทำหน้าที่ชี้ขาดปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาล

เดิมการควบคุมการกระทำทางปกครองโดยศาลในประเทศไทยจัดว่าเป็นระบบศาลเดียว กล่าวคือศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั่วไปตลอดจนคดีปกครองด้วย ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2538 ได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งศาลปกครองแยกเป็นอิสระจากศาลยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่ชี้ขาดคดีปกครองในประเทศไทย

สำหรับกรณีปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาลระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นองค์กรชี้ขาดปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญไม่มีความเชี่ยวชาญในปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาล

ต่อมาหลักการดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไป โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้กำหนดว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง ให้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดโดยคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลอื่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสี่คนตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นกรรมการ ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าการที่ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิว่า เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านใดจะทำให้เกิดปัญหาเพราะอาจได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ขาดความเชี่ยวชาญในการวินิจฉัยชี้ขาดอาจทำให้เกิดความบกพร่อง

จากการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสนอแนะให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ โดยเสนอให้สถาปนาองค์กรพิเศษมีลักษณะประกอบด้วยผู้พิพากษา 11 นาย ผู้พิพากษาทุกนายต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาลเป็นอย่างดี ประกอบด้วย ประธานศาล 1 นายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวน 5 นาย และผู้พิพากษาศาลปกครองสูงสุดจำนวน 5 นาย เพื่อทำหน้าที่ชี้ขาดปัญหาความขัดแย้งเรื่องอำนาจศาล